

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі

У номері:

4

Саміт ЄС-Україна заплановано на 14 вересня

9

Презентовано результати проєктів ІВРР

13

Євросоюз показав, чого варті злагоджені дії

21

Брюссель планує Erasmus Mundus-II

**Міжурядова конференція
з підготовки Угоди реформ праці** (стор. 11)

Міністр закордонних справ Арсеній Яценюк побував у липні в Брюсселі з робочим візитом. На знімку — перед зустріччю з Комісаром ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Бенітою Ферреро-Вальднер (стор. 5).

Рада ЄС схвалила приєднання Кіпру й Мальти до зони євро з 1 січня 2008 року. Прем'єр-міністр і Міністр фінансів Мальти Лоранс Гонзі (ліворуч) і Міністр фінансів Кіпру Міхаел Сарріс тримають сувенірні копії майбутніх кіпрських і мальтійських євромонет (стор. 23).

СВРОБЮЛЕТЕНЬ №7-8'07

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2007

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Олексій Стебницький
Анатолій Лемиш
Анатолій Марциновський

Комп'ютерна верстка Андрій Ходзицький

Наклад 4 500 прим.

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

This publication is produced
with the financial support from the
Delegation of the European Commission
to Ukraine and Belarus

Видання фінансується Представництвом
Європейської Комісії в Україні та Беларусі

Свідцтво про реєстрацію
КВ №12338—1222Р від 22.02.07

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 26.02.07.

Друк: ТОВ «Сінта»,
03680, м.Київ-680, бул. Лепсе, 8

Безкоштовно

Євросоюз — Україна

«Саміт ЄС-Україна пройде 14 вересня»	4
Наступні вибори надзвичайно важливі для відносин із Євросоюзом	5
Європарламент підтримав ідею членства для України	6
Рада ЄС визначилася з темами для саміту	6

Програми ЄС в Україні

За досвідом до Берліна	7
Проект показав, як краще платити за вивіз сміття	7
Twinning планується на наступні чотири роки	8
Презентовано результати проектів IBPP	9
«ЖОРНА» відвідували про поточну діяльність	10
Завершився перший семестр курсів зі страхування	10
Обговорили проблему охорони здоров'я в тюрмах	10

Новини Євросоюзу

Угоду реформ мають завершити в жовтні	11
Жіскар д'Естен назвав зміни до попереднього тексту Конституції ЄС «косметичними»	11
Чергові 200 мільйонів для Афганістану	12
Започатковано стратегічне партнерство з Бразилією	12
ЄС став на сторону Лондона у його конфлікті з Москвою	12
Євросоюз показав, чого варті злагоджені дії	13
Відбулася Асоційована Рада ЄС-Марокко	13
Найважливіша спільна політика	14

Виноробство буде реформоване	14
ЄС допомагає пропагувати сільгосппродукцію	15
Споживачі зможуть вибирати постачальника газу й електрики	16
Сонцезахисні креми переходять на нове маркування	16
Пошту лібералізують з 2011 року	17
Брюссель бореться із запровадженням мінімальних цін	17
Цигарки найдорожчі у Великій Британії, алкоголь — в Ірландії	18
Оновлено «чорний список» авіакомпаній	19
На авіаквитках вказуватимуть їх повну ціну	19
Інвалідам допомагатимуть в аеропортах і літаках	19
Європарламент закликає до боротьби з «убивцею номер один»	20
Тривають консультації з готовності до біологічної загрози	20
Нова методика дає надію Віл-інфікованим	20
Брюссель планує Erasmus Mundus-II	21
ЄС хоче покращити шкільну освіту	21
Єврокомісія оцінює практику залучення візових посередників	22
Європейський ордер на арешт діє успішно	22
Наступні новачки зони євро готуються добре	23
Банкноти в 50 євро найпопулярніші у фальшивомонетників	23
Єврокомісія хоче рівних зарплат для чоловіків і жінок	24
SOLVIT відсвяткував перший ювілей	24
Брюссель закликає економити воду	25
Болгарії направлено «формальне попередження»	25
Цифри і факти	26

Підсумки й плани

У Європейському Союзі завершився черговий політичний сезон. У серпні більша частина його інституцій відпочиває. Пауза. Можна підводити підсумки.

Минулі сім місяців були для Євросоюзу надзвичайно насиченими. З 1 січня ЄС поповнився двома новими членами — Румунією та Болгарією, після цього — у березні — відсвяткував своє 50-річчя. Потім — червневий саміт, на якому ухвалене чергове історичне для Євросоюзу рішення про підготовку Угоди реформ. Зараз триває міжурядова конференція, яка за кілька місяців має завершити втілення досягнутих в червні домовленостей у документ.

Успішним був цей час і для відносин Євросоюзу з Україною. Розпочалися переговори з укладення посиленої угоди між Україною та ЄС. Було підписано довгоочікувані угоди про спрощення візового режиму та реадмісію. Дискусія у Європейському Парламенті в черговий раз засвідчила прихильність цього органу ЄС до перспектив членства України в Європейському Союзі.

Це все підсумки, але вже сьогодні, під час літньо-відпускнуго затишшя можна говорити про плани на осінь. Втім, в Україні у вересні дострокові вибори, отже політикам не до відпочинку. Та й головна подія року у відносинах ЄС-Україна — саміт — відбудеться ще до 30 вересня. Такі щорічні зустрічі на найвищому рівні завжди є підведенням риси й окресленням планів на майбутнє.

Планів у Євросоюзі й України вистачає, і досить привабливих. Чи не найголовніший — створення Зони вільної торгівлі. Але це залежить від вступу України до Світової організації торгівлі. На останньому засіданні Робочої групи зі вступу України до СОТ було висловлено певні побажання щодо змісту фінального звіту. Інакше кажучи — Київ має внести деякі законодавчі зміни, але для цього має ефективно працювати Верховна Рада. Отже, все впирається в дострокові вибори і в перші місяці після них.

Зрештою, вибори завжди є певним водорозділом, в тому числі і у відносинах із Євросоюзом. Підтвердженням цього є недавній приклад Сербії. За результатами народного волевиявлення там було сформовано проєвропейський уряд. Як наслідок — справжній ривок у напрямку членства в ЄС.

Редакція

«Саміт ЄС—Україна пройде 14 вересня»

Посол Португалії в Україні Жозе Мануель Пессанья Вієгаш та Голова Представництва Європейської Комісії в Україні Ієн Боуг.

— Якими є пріоритети португальського головування в Євросоюзі?

— Передусім керуватимемося спільною програмою, розробленою разом Німеччиною, Португалією та Словенією (Німеччина головувала до Португалії, Словенія буде після неї. — «Євробюлетень»). Разом із тим ми визначили власні пріоритети. Особливий акцент буде зроблено на розробці нової Конституційної угоди. Оскільки попередній документ було відкинуто під час референдумів у Франції та Нідерландах, країни — члени ЄС вирішили, що потрібна нова угода. Необхідно виробити такий документ, який би підходив кожній країні Євросоюзу. Через це Португалія ініціювала скликання міжурядової конференції. Вона розробить остаточний текст угоди, який буде готовий до жовтня цього року.

— Які заходи планують провести за це півріччя Євросоюз та Україна?

— Португалія сподівається, що найближчим часом Європейський Парламент та Верховна Рада ратифікують Угоди про спрощення візового режиму та реадмісію між Україною та ЄС, і що ці угоди наберуть чинності до кінця 2007 року. Безперечно, найважливішою подією буде саміт Україна — ЄС, який пройде у Києві 14 вересня. З боку ЄС очікується участь Прем'єр-міністра Португалії Жозе Сократеша, Міністра закордонних справ Португалії Луїша Амаду, Президента Європейської Комісії Жозе Мануеля Баррозу та Високого представника ЄС з питань зовнішньої політики та безпеки Хав'єра Солани.

— Саміт має відбутися незадовго до дострокових парламентських виборів в Україні. Чи може статися, що в разі не-

Посол головуєчій в Європейському Союзі Португалії Жозе Мануель Пессанья Вієгаш дав прес-конференцію. Після короткого вступного слова він відповів на запитання журналістів.

стабільної політичної ситуації його буде перенесено?

— Наразі дата саміту залишається незмінною. Проте все справді залежить від політичної ситуації в Україні. Якщо вона буде стабільною, жодних підстав для переносу саміту не виникатиме. Я та мої колеги з Євросоюзу вже мали низку зустрічей з представниками української влади, і ми намагаємося уже зараз почати процес підготовки.

— Які питання обговорюватимуть під час саміту?

— Є проект плану саміту. Але остаточний варіант поки що не затверджено, тому ми не можемо сказати, які саме будуть теми переговорів. Звичайно, обговорюватимуться відносини між Україною та ЄС, питання міграції, що були частково охоплені підписаними нещодавно угодами. Також йтиметься про нову посилену угоду.

— Наскільки відомо, у ній не передбачено перспективи членства України в ЄС. Чому?

— Україна зараз перебуває в процесі наближення до ЄС. Проте про перспективу її членства у новій угоді справді не йдеться. Україні потрібно поступово до цього підходити. Сама нова угода значно наблизить вас до Євросоюзу, зробить наші відносини міцнішими. Варто спокійно чекати підписання та результатів реалізації цієї угоди. Наведу такий приклад: від моменту, коли Португалія заявила про своє бажання стати членом ЄС, і до вступу минуло 10 років.

— Коли можна очікувати підписання посиленої угоди між Україною і ЄС?

— Уже відбулося чотири раунди переговорів. Вони проходять досить вдало, у швидкому темпі. Переговори щодо створення Зони вільної торгівлі з ЄС не були розпочаті через те, що Україна не є членом СОТ. Зараз важко сказати, коли саме цей документ буде підписано і якою буде остаточна версія угоди. Проте ми впевнені, що вона підтвердить та посилить співпрацю між Україною та ЄС.

Тетяна ПАСОВА.

Наступні вибори надзвичайно важливі для відносин із Євросоюзом

На цьому наголосила Беніта Ферреро-Вальднер

Арсеній Яценюк і Петер Мендельсон обговорили питання вступу України до СОТ.

У липні Міністр закордонних справ України Арсеній Яценюк відвідав з робочим візитом Брюссель, де провів переговори з Високим представником ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єром Соланою, Комісаром ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Бенітою Ферреро-Вальднер та Комісаром ЄС з питань торгівлі Петером Мендельсоном.

Під час зустрічі Арсенія Яценюка з Бенітою Ферреро-Вальднер основними були теми віз та роботи над посиленою угодою між ЄС та Україною.

Український міністр привернув увагу співрозмовниці до погіршення умов видачі віз в країні ЄС українським громадянам. Арсеній Яценюк висловив сподівання, що Європейська Комісія безпосередньо втрутиться в урегулювання цієї ситуації ще до ратифікації недавно підписаних угод про спрощення візового режиму та реадмісію між ЄС і Україною.

Однак Беніта Ферреро-Вальднер дала зрозуміти, що Брюссель не має важелів впливу.

— Візи в ЄС — це питання країн-членів. Завжди країн-членів, — наголосила вона. — Ми будемо намагатися робити все з нашого боку, а також просити країни-члени ратифікувати й імплементувати угоду.

Водночас Комісар ЄС зауважила, що важливо, аби українська сторона не вдавалася до візової дискримінації щодо країн Євросоюзу. Це стосується Румунії й Болгарії, які приєдналися до ЄС із початку цього року. Встановлений Україною безвізовий режим для ЄС,

наголосила Беніта Ферреро-Вальднер, має розповсюджуватися і на ці країни.

Арсеній Яценюк висловив сподівання, що роботу над посиленою угодою між ЄС і Україною буде завершено наступного року. Міністр повідомив, що на саміті Україна-ЄС у вересні сторони представлять проміжні доповіді щодо стану переговорів, а після саміту вони продовжаться.

Посилена угода буде дуже важливим кроком

Беніта Ферреро-Вальднер також відзначила відчутний прогрес у переговорах з укладення посиленої угоди. Водночас Комісар підкреслила: для успішного продовження двосторонніх відносин потрібна стабільна політична ситуація в Україні, а також проведення дострокових парламентських виборів відповідно до демократичних стандартів.

Пані Вальднер прокоментувала й ухвалену Європейським Парламентом доповідь, в

якій міститься заклик до Ради ЄС надати Україні чіткі перспективи членства в організації. Комісар наголосила, що зараз у Європейському Союзі немає єдиної позиції щодо цього, а подібні рішення ухвалюють в ЄС одностайно.

— Такої єдності немає, — сказала Беніта Ферреро-Вальднер. — Але я думаю, що посиленна угода буде дуже важливим кроком із наближення України до ЄС. І ми намагаємося робити все, щоб укласти цю угоду якомога швидше.

Більша частина розмови Арсенія Яценюка із Хав'єром Соланою була присвячена розвитку внутрішньої ситуації в Україні та майбутнім достроковим парламентським виборам. Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики наголосив, що після них в Україні має з'явитися стабільний уряд, здатний проводити політичні та економічні реформи. Співрозмовники обмінялися також думками щодо розв'язання Придністровського конфлікту, проблеми Косова та призупинення Росією участі в Договорі про звичайні збройні сили в Європі.

З Комісаром ЄС з питань торгівлі Петером Мендельсоном Арсеній Яценюк обговорив питання вступу України до Світової організації торгівлі. Також міністр ознайомив співрозмовника з показниками макроекономічного й соціального розвитку України, крім цього, Яценюк і Мендельсон обговорили проблему дисбалансу в торгівлі товарами та деякі технічні питання. □

Європарламент підтримав ідею членства для України

Янеж Поточнік зауважив, що метою зараз є наближення її до ЄС

«Євробюлетень» у минулому номері детально писав про зміст документа, затвердженого в червні зарубіжним комітетом ЄП. Голосування усім Європарламентом головних моментів доповіді не змінило. «Переговори мають призвести до укладення асоційованої угоди, яка є ефективним внеском в європейську перспективу України і відкриває відповідний процес, включаючи можливість членства», — йдеться, зокрема, в остаточному документі.

Під час обговорення документа багато говорили про внутрішню ситуацію в Україні.

— Після трьох років із часу помаранчевої революції ми можемо бути незадоволеними рівнем розвитку демократії, ринкової економіки. Але ті, хто пережив СРСР, знають, наскільки важко звільнитися від тих ланцюгів, — заявив поляк Іржи Бузек.

— Ми маємо допомогти Україні вилікуватися від радянського минулого, —

У питаннях зовнішньої політики Європарламент має в ЄС лише дорадчий голос.

У липні Європейський Парламент підтримав доповідь члена ЄП Міхала Камінського з Польщі, яка стосується мандату Європейської Комісії на переговори з укладення посиленої угоди з Україною.

підтримала його Анна Ібризачич із Швеції.

Співголова Комітету з парламентського співробітництва ЄС-Україна Адріан Северін із Румунії заявив, що Україна — це багата країна з великим ринком, яка дуже динамічно розвивається.

Ті, хто пережив СРСР, знають, наскільки важко звільнитися від тих ланцюгів

— Ми маємо вирішити — чи хочемо бачити Україну слабкою буферною зоною, чи, навпаки, сильною країною на кордоні між ЄС та Росією, — сказав він. Депутат додав, що для вступу України в ЄС потрібно здійснення нею демократичних реформ, тим часом як і Європейський Союз має реформуватися для подальшого розширення.

В ухваленій доповіді українських лідерів закликано до встановлення політичного консенсусу з метою здійснення необхідних реформ для наближення України до ЄС, а також до посилення боротьби з корупцією.

— Ми вітаємо цю доповідь і її ключові послання українській стороні, — заявив представник Єврокомісії на дебатах, Комісар ЄС з питань науки й досліджень Янеж Поточнік. — У головному — ви порушили питання щодо європейських очікувань України — наша позиція чітка. Наша мета на переговорах — наблизити Україну якнайближче до ЄС у якомога більшій кількості сфер.

У питаннях зовнішньої політики Європейський Парламент має в ЄС лише дорадчий голос. Рішення ухвалюються Радою міністрів закордонних справ або Європейською Радою — самітом голів держав та урядів країн — членів ЄС. □

Рада ЄС визначилася з темами для саміту

У липні Рада Євросоюзу з питань зовнішніх зносин серед інших питань розглянула питання підготовки до наступної зустрічі на найвищому рівні ЄС-Україна. У своїх висновках Рада визначила три теми для обговорення. Перша — розвиток ситуації у Євросоюзі й Україні. Друга — відносини між ЄС та Україною, особливо, що стосується підготовки нової поглибленої угоди, співробітництва у сфері безпеки та зовнішньої політики, торгівлі. Також будуть обговорені питання кордонів, енергетики, ядерної безпеки й довкілля. Третя тема — міжнародні питання, що, зокрема, стосуються Росії, Молдови та Білорусі. □

Міністр закордонних справ головуючої в ЄС Португалії Луїш Амадо (ліворуч) і Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої і безпекової політики Хав'єр Солана під час останнього засідання Ради ЄС з питань зовнішніх зносин.

Представники Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, Міністерства фінансів та Адміністрації Верховної Ради ознайомилися з німецьким досвідом планування та впровадження політики підтримки малих та середніх підприємств. Це стало можливим завдяки проекту «Послуги підтримки малих та середніх підприємств у пріоритетних регіонах», фінансованому ЄС. Він і організував навчальну поїздку до Берліна.

Метою поїздки було ознайомлення її учасників з політикою підтримки МСП на регіональному та національному рівні в Німеччині, з німецькими інноваційними підходами на підтримку зростання МСП та з особливостями дозвольної системи в Німеччині, беручи за приклад будівельні та земельні майданчики.

Участь у поїздки взяли заступники Держкомітету України з питань регуляторної політики

Їх особисто вітав мер та сенатор з економіки Гаральд Вольф

та підприємництва Геннадій Білоус та Ольга Сахненко, голова Хмельницького регіонального офісу ДКРП Микола Довгалоук, заступник голови управління дозвольної системи Наталія Лисогор, заступник директора Департаменту фінансів державних підприємств та відносин власності Мінфіну Алла Данченко та завідувач секретаріату Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва Верховної Ради Вікторія Шестопалова. У німецькій столиці вони зустрічалися з різноманітними посадовими особами та політиками.

Їх особисто вітав мер та сенатор з економіки Берліна Гаральд Вольф. Він розповів, що підтримка МСП у столиці Німеччини зосереджена в таких чотирьох сферах: біологічні науки, інформаційні та комунікаційні технології, мобільність, оптичні технології.

— Раніше підтримка малих та середніх підприємств у Берліні виглядала як «стрілянина з рушниці», — зазначив Гаральд Вольф. — Сьогодні ж наш підхід є дуже цілеспрямованим та зосередженим на тих економічних секторах, які нададуть найбільші переваги місту в майбутньому.

Під час зустрічей у Міністерстві економіки та технології Німеччини, кількох банках та фірмах учасники дізналися про регіональну та федеральну підтримку інноваційних та орієнтованих на експорт компаній. □

За досвідом до Берліна

Керівники кількох відомств ознайомилися з німецькими методами підтримки МСП

Заступник голови Держкомітету України з питань регуляторної політики та підприємництва пан Геннадій Білоус (ліворуч) дарує український сувенір директору з міжнародного бізнесу ТОВ «Berlin Partner» Крістіану Трайхелю.

Проект показав, як краще платити за вивіз сміття

Увересні закінчується проект ТАСІС «Розвиток сфери керування твердими побутовими відходами в Донецькій області». А в липні проект підготував і опублікував у місцевих ЗМІ звіт із громадського контролю в царині утилізації побутових відходів.

На сайті проекту (<http://www.tacis-donbass.org>) представлено підготовлений експертами звіт із впровадження окремого тарифу на вивезення відходів у деяких містах Донецької області. На основі цього звіту було написано статтю «Як оплачується чистота наших дворів?», опубліковану в екологічній газеті «Наш Край».

Звіт надає важливу інформацію про те,

що відбулося в п'яти містах Донецької області після зміни тарифної структури: плата за вивезення відходів більше не включена у квартплату й сплачується окремо. У звіті проаналізовано вплив цієї зміни на прибутки компаній зі збору відходів. Висновок простий — процес збору платежів стає ефективнішим, навіть якщо на початковому етапі виникають труднощі: коли компанії після збору відходів не можуть більше покладатися на оплату своїх послуг через систему ЖЕКів і мають створювати власну систему збирання платежів.

Виконавець проекту є консорціум у складі компаній SOGREAH (Франція), GKW (Німеччина) і ADEME (Франція). Проект розпочався у квітні 2005 року. □

Twinning планується на наступні чотири роки

Відбулося засідання Робочої групи

Під час виїздного навчального семінару для відповідальних за підготовку і впровадження проектів Twinning у центральних органах виконавчої влади України.

Метою липневого засідання було затвердження довготермінових пріоритетів впровадження інструменту Twinning на період 2008 — 2011 роки. Орієнтовний список пріоритетів для майбутніх проектів за сферами діяльності та завданнями такий.

Митні справи — подолання корупції та впровадження сучасних технічних процедур, що підтримують вступ України до європейської мережі постачання в організаційному аспекті.

Промислова стандартизація продукції — відповідність стандартам ЄС першочергової важливості, а також впровадження запропонованого ЄС плану досягнення високого рівня гармонізації та взаємного визнання стандартів до 2011 року.

Аграрна та харчова промисловість — відповідність санітарним та фітосанітарним стандартам ЄС для надання Україні можливості експортувати різноманітні товари до ЄС.

Конкуренція — посилення політичної незалежності регулятивних органів, що

опікуються питаннями захисту конкуренції і здійснюють контроль у сфері державної допомоги.

Державні закупівлі — відповідність стандартам ЄС та СОТ.

Фінанси — відокремлення від Уряду внутрішніх монопольних повноважень відповідно до регулятивних норм ЄС.

Twinning — партнерство державних установ із країн ЄС та України

Транспорт — наближення до стандартів ЄС, особливо щодо повітря (мається на увазі повне включення України до «Єдиного Європейського Неба» до 2010 року) та автомобільного транспорту — інтеграція до Транс'європейської транспортної мережі та ринків транспортних послуг ЄС.

Телекомунікації — нормативне забезпечення функціонування регуляторного органу у сфері телекомунікацій та розподіл функціональних повноважень між сектораль-

У липні відбулося друге засідання Робочої групи з питань координації впровадження інструменту Twinning (у перекладі з англійської — «двійниковий»). Це — партнерство державних установ із країн ЄС та України, за якого партнерами є певна українська державна структура та схожа за своїми функціями держструктура з країни — члена ЄС.

ним регулятором і Антимонопольним комітетом України.

Енергетика — відповідність технічним та регуляторним стандартам ЄС для сполучення України з електричними мережами ЄС та Південної Європи, наближення до стандартів ЄС у сфері регулювання енергетичного сектору, розроблення та реалізація національної енергетичної політики, яка б відображала національні інтереси України та відповідала аналогічним стандартам ЄС для забезпечення зростання видобутку енергетичних ресурсів та їхнього оптимізованого споживання й диверсифікації джерел енергії.

Послуги — забезпечення ефективної діяльності незалежних та компетентних установ нагляду відповідно до міжнародно-визнаних стандартів.

Корпоративне управління — наближення до європейських стандартів та забезпечення належного впровадження законодавства для акціонерних компаній, зокрема щодо захисту прав міноритарних акціонерів, обов'язкової звітності та стандартів аудиту.

Охорона навколишнього середовища — поступове наближення до законодавства ЄС у сфері навколишнього середовища (наприклад, щодо спільної політики у реалізації Рамкової конвенції ООН та Кіотського протоколу).

Охорона праці — покращення стандартів безпеки праці, впровадження системи страхування відповідальності роботодавця та взаємного визнання професійної кваліфікації між Україною та ЄС, координація систем соціального захисту.

Крім цього передбачено також впровадження проектів у сферах захисту прав інтелектуальної власності, охорони здоров'я, юстиції та внутрішніх справ. □

Презентовано результати проектів IBPP

Електронна бібліотека «кращого досвіду» розміщена на веб-порталі www.ibpp.org.ua

У липні відбулася підсумкова конференція програми TACIS із партнерства та інституційного розвитку (IBPP) для проектів, які фінансувалися в рамках Національної програми дій TACIS для України на 2003 рік. На ній представники Європейської Комісії та координатори відповідних проектів IBPP презентували результати впровадження програми та представили висновки нещодавнього моніторингу та оцінки діяльності програми в Україні.

Нік ван дер Ляйн під час свого виступу розповів про рекомендації ECORYS щодо зміцнення громадянського суспільства в Україні.

Конференція зібрала всіх українських та європейських учасників проектів з метою обміну досвідом та кращими здобутками, отримання інформації щодо майбутніх ініціатив ЄС в сфері громадянського суспільства та забезпечення подальшої життєдіяльності проектів шляхом налагодження взаємодії між учасниками.

Конференція також надала можливість представити результати нещодавно завершеного моніторингу та оцінювання впровадження програми IBPP в Україні, а також новий веб-портал програми www.ibpp.org.ua, що містить базу даних усіх проектів IBPP, які були впроваджені в Україні — опис проектів та учасників, електронну бібліотеку, механізми пошуку партнерів тощо.

Програма IBPP почала діяти в Україні 2002 року, маючи на меті зміцнення громадянського суспільства та його інституцій через покращення надання послуг вразливим цільовим групам, просування ініціатив на місцях, розвиток міжнародного партнерства. За задумом поставлених цілей мали досягати через сприяння адміністративним та соціальним реформам у регіонах України, а також через розвиток місцевих економічних процесів. 43 проекти IBPP уже завершили

свою роботу, 14 ще триватимуть до серпня 2008 року.

— Ми працюємо заради українських громадян та громадянського суспільства, — зазначила керівник програм допомоги Представництва Європейської Комісії в Україні Елен Крей. — Прагнемо зміцнити партнерство між неурядовими організаціями та допомогти їм налагодити діалог із державою.

43 проекти IBPP уже завершили свою роботу, 14 ще триватимуть

Елен Крей також поінформувала про новий проект Європейської Комісії «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», бюджет якого становить 12 мільйонів євро. Кошти проекту будуть спрямовані на підтримку ініціатив малих громад (із населенням до 10 тисяч мешканців) у сфері водопостачання, охорони здоров'я, місцевого транспорту. Проект здійснюватиметься шляхом застосування методів соціальної мобілізації та самоорганізації громади, а однією з умов фінансування місцевих ініціатив буде їх підтримка переважно більшістю мешканців громади. Крім того, за-

раз готується проект щодо вдосконалення системи правопорядку.

Оцінювання та моніторинг впровадження програми IBPP виконував протягом жовтня 2006-го — липня 2007-го консорціум на чолі з нідерландською компанією ECORYS. Її представник Нік ван дер Ляйн повідомив учасникам конференції, що програма IBPP справді відповідала реально існуючим проблемам в Україні, більшість проектів є успішними, а програма загалом дає позитивні результати з точки зору розбудови громадянського суспільства та надання соціальних послуг в Україні. Проте він також зазначив, що не завжди вдається забезпечити зміни нормативно-правового поля. Це, в свою чергу, зменшує подальшу життєдіяльність окремих проектів чи їх заходів.

Представники ECORYS також розробили три основні рекомендації щодо зміцнення громадянського суспільства в Україні.

— Перша — покращення можливостей неурядових організацій з пошуку фінансування, діалогу з державою та ЗМІ, — зазначив Нік ван дер Ляйн. — Друга — пропагування ролі громадянського суспільства на різних урядових рівнях. Третя — розробка та поширення передового досвіду.

Світлана Слабінська.

«ЖОРНА» відзвітували про поточну діяльність

Таврійський національний університет — один із партнерів проекту «Жорна».

Проект «ЖОРНА» відзвітував про свою поточну діяльність у п'яти університетах України, де працюють школи журналістики. Аббревіатура назви проекту розшифровується як «Журналістська Освіта: Розвиток Навичок». Команда проекту організує семінари і майстерні для викладачів українських шкіл журналістики. На них розповідають, як розробляти й впроваджувати навчальні модулі за вимогами Болонської угоди.

Завершився перший семестр курсів зі страхування

Д воденням тренінгом з маркетингу і розвитку продукту завершився перший семестр курсів для українських фахівців, проведених Європейсько-українським центром з розвитку страхування (EUCID). Тренінгові курси в рамках EUCID почали роботу ще в квітні. Вони спрямовані на поглиблене навчання практиків страхового бізнесу із залученням найвищих європейських стандартів.

Курси мали чітку структуру й склалися з трьох блоків. Перший блок (А) було розроблено як обов'язковий курс, що охоплював двоє підблоків «Вступ до західних стандартів страхування» та «Вступ до страхового права і регулювання».

Блок В включав 8 дводенних курсів, які стосувалися маркетингу та розвитку про-

дукту, системи продажу страховки, управління ризиками, страхування життя та інших вартостей, андеррайтинг (процес оцінювання і прийняття ризиків під час страхування), перестрахування, обслуговування клієнтів та управління зв'язками з партнерами і клієнтами), роботи зі зверненнями.

Блок С представив добірку дводенних спеціалізованих курсів, які охопили теми страхування життя та здоров'я, власності, домовленостей, моторне страхування.

Щоб отримати сертифікат, учасник курсів мусив відвідати 3 курси в блоку В і 2 курси в блоку С, а також успішно скласти іспити після кожного з них. Впродовж року відбудеться ще близько 170 днів тренінгів у межах проекту. □

Обговорили проблему охорони здоров'я в тюрмах

У країнсько-європейський дорадчий центр з питань законодавства (UEP-LAC) провів у липні круглий стіл «Охорона здоров'я у тюрмах та зменшення шкоди: практичне застосування програм зі зменшення шкоди та найкращого європейського досвіду».

Серед 45 учасників круглого столу були присутні експерти, політичні діячі, пред-

ставники Департаменту з виконання покарань, Міністерства юстиції, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства внутрішніх справ, представники міжнародних та неурядових організацій, що працюють в сфері ВПЛ/СНД. Вони обговорили питання реформування Держдепартаменту з виконання покарань, шляхи запобігання ВПЛ/СНД і гепатиту в закладах позбавлення волі. □

Про це йшлося під час зустрічей у Харківському, Сумському, Черкаському, Запорізькому та Львівському університетах. Крім іншого, відбулися зустрічі з викладачами та студентами, на яких йшлося про початок роботи української версії системи дистанційного навчання iLearn. В усіх цих університетах школам журналістики були передані виготовлені в рамках проекту допоміжні навчальні матеріали: записи теле- та радіоновин українських, британських і американських мовників. Ці матеріали використовуватимуть для аналізу успішних або ж і не зовсім методів і засобів виробництва новин.

Чотири навчальні модулі з медіа-права, фотожурналістики, журнального виробництва й радіовиробництва було розроблено протягом двотижневих семінарів у Лондоні. В них взяли участь 18 викладачів із Києва, Сімферополя та Ужгорода. Нові модулі буде впроваджено в школах журналістики Київського, Таврійського та Ужгородського національних університетів із наступного навчального року.

Систему дистанційного навчання iLearn розроблено фахівцями Бі-Бі-Сі для студентів вищих навчальних закладів, де працює проект «ЖОРНА». Після надсилання заявки студенти отримують повідомлення з ім'ям користувача й паролем, і таким чином можуть користуватися матеріалами, які надає система. Це — допоміжний ресурс, який не замінює, а лише доповнює навчальні плани шкіл журналістики.

Проект «ЖОРНА» здійснюється спільно Бі-Бі-Сі, Європейською Комісією й програмою TACIS. Він співпрацює з Інститутом журналістики в Києві і з факультетами журналістики Ужгородського та Таврійського національних університетів. Детальніше ознайомитися з діяльністю проекту можна за адресою <http://zhorna.livejournal.com>. □

Угоду реформ мають завершити в жовтні

Міжурядова конференція розпочала роботу

У кінці липня розпочала роботу Міжурядова конференція (МК). Вона має підготувати текст Угоди реформ, про яку було домовлено на червневій Європейській Раді. Завершити свою роботу МК планує в жовтні, після чого лідери країн — членів ЄС мають схвалити остаточний текст документа на неформальному саміті. Метою Міжурядової конференції є переведення досягнутих у червні політичних домовленостей у юридичну площину.

— Досягнуті під час останньої Європейської Ради домовленості дають чіткий і точний мандат для нашої роботи. Але мандат — це не угода, — заявив Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. — Нам потрібно пильно відстежувати, щоб усі інновації та здобутки, що їх містить мандат для Міжурядової конференції, були перекладені на мову угоди. Є міцний політичний консенсус щодо того, що рамки й зміст мандату мають поважатися і не ставитися під сумнів.

На думку Комісії, Угода реформ принесе Союзу та його громадянам багато корисного. Посилиться роль національних парламентів і Європарламенту, відкритішого стане робота Ради Міністрів ЄС. Усе це зробить Союз ще демократичнішим. Буде спрощено

інституційну структуру, зокрема, запроваджено посаду Президента Європейської Ради та скорочено кількість членів Європейської Комісії. Це підвищить ефективність роботи ЄС. Нарешті, угода призведе до зміцнення

Усе це зробить Союз ще демократичнішим

єдності Союзу на міжнародній арені та активніших його дій у сфері боротьби проти кліматичних змін.

Міжурядова конференція — це, власне, процес переговорів між представниками країн-членів, спеціальна процедура досяг-

нення рішень поза дебатами в Раді ЄС. Такі конференції є традиційними для Союзу. Через цей механізм були підготовлені Єдиний європейський акт (1986), Договір про Європейський Союз (тобто Маастрихтський договір — 1991), Амстердамський договір (1997), Ніццький договір (2001) та проект Конституції ЄС (2004).

Але нинішня Міжурядова конференція суттєво відрізняється від попередніх. Зазвичай МК має мандат, який визначає межі дискусії, але водночас залишає великий простір для переговорів. А мандат, про який було домовлено в червні, надзвичайно чіткий і точний, деталізований.

Зрозуміло, що мандат Міжурядової конференції й висновки Європейської Ради є політичними домовленостями, на які погодилися всі країни — члени ЄС. З юридичної точки зору країна-член може вимагати перегляду вже домовлених питань, але зазвичай діє принцип «bona fide» — «щиросердно», «по-справжньому». Це означає, що Міжурядова конференція не використовується для зміни вже досягнутих домовленостей. Усі рішення МК ухвалює одногосно. □

Жіскар д'Естен назвав зміни до попереднього тексту Конституції ЄС «косметичними»

Колишній глава Європейського конвенту — органу, який займався розробкою Конституції ЄС, — Валері Жіскар д'Естен позитивно оцінив червневі домовленості щодо підготовки Угоди реформ. Зміни до відхиленої Конституції він назвав «косметичними».

— Що було важко зрозумілим, стане надзвичайно чітким, — сказав політик. — Суть документу залишено.

Щоправда, сподобалося Валері Жіскар д'Естену так не все. Зокрема те, що Угода реформ стане разом із Римською угодою 1957 року та Маастрихтською 1991 року третім засадничим документом Євросоюзу.

— Чому б не мати один текст? — запитав він на прес-конференції — Єдиною причиною є те, що він виглядав би завеликим, але ж незначні зміни зробили б текст легшим для сприйняття.

Крім цього, Валері Жіскар д'Естен вважає неправильним вилучення з назви документу

терміну «Конституція». Він послався на опитування Євробарометра, яке засвідчило, що переважна більшість європейців прихильні до ідеї саме Конституції ЄС.

— Ми говоримо, що ми хочемо наблизитися до громадян — і ми робимо це, викидаючи термін «Конституція», — констатував Жіскар д'Естен.

Такі ж саме аргументи він навів щодо прапора та гімну Союзу. □

Жіскар д'Естену (в центрі) не сподобалося, що з назви документу вилучили слово «Конституція».

Чергові 200 мільйонів для Афганістану

Беніта Ферреро-Вальднер відвідала Афганістан у вересні 2005 року.

— Проблеми Афганістану не можуть бути вирішені без міцнішого врядування і поваги до прав людини, — заявила Комісар ЄС. — Всі наші досюгочасні зусилля будуть

марними, якщо ми не зможемо добитися справжнього верховенства права в цій країні. Люди повинні мати впевненість у тому, що їм служать правосуддя й поліція. Ключо-

Європейська Комісія в 2007—2010 роках виділить уряду Афганістану 200 млн євро на підтримку реформування правоохоронних органів та судової сфери. Про це на міжнародній конференції «Правопорядок в Афганістані» заявила Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

вими викликами є поширення влади уряду на провінції, зупинення накротрафіку, який дестабілізує країну політично й економічно.

Європейська Комісія залишається одним із основних донорів Афганістану і одним із небагатьох, які мають багаторічні зобов'язання. Єврокомісія проанонсувала, що всього на період 2007—2010 виділить 610 млн євро.

Зараз Брюссель має намір запустити ще й нову програму допомоги суддівському сектору Афганістану. Метою її є підвищення кваліфікації суддів та прокурорів. □

Започатковано стратегічне партнерство з Бразилією

Перший в історії відносин Європейського Союзу й Бразилії саміт відбувся у липні в Лісабоні. ЄС представляли Прем'єр-міністр головної у Союзі Португалії Жозе Сократеш і Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, Бразилію — Президент країни Луїш да Сілва. Результатом саміту стало започаткування сторонами стратегічного партнерства.

— Цей перший саміт є історичним кроком в наших відносинах із Бразилією, — зая-

вив Жозе Мануель Баррозу. — Стратегічне партнерство — це коли ми дивимося одне на одного як глобальні партнери, підвищуємо рівень нашого співробітництва в багатьох сферах спільних інтересів.

Участь у саміті взяли також Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер, Комісар ЄС з питань торгівлі Петер Мендельсон, Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана.

— Це справжня віха, кульмінація тривалих відносин, які ми ретельно вибудовували багато років, — заявила Беніта Ферреро-Вальднер. — Ми вирушаємо в стратегічне партнерство з солідним багажем: процвітаючі торговельні відносини, динамічний розвиток політичного діалогу й ефективне співробітництво у сферах довкілля та освіти. Ця нова глава наших відносин дозволить реалізувати весь потенціал на користь громадян ЄС і Бразилії. □

ЄС став на сторону Лондона у його конфлікті з Москвою

Президентство Євросоюзу розчароване відмовою Росії співпрацювати з Великою Британією у розслідуванні справи про вбивство у Лондоні колишнього співробітника російських спецслужб Олександра Литвиненка. Про це йдеться у відповідній заяві. В документі також було наголошено на важливості термінової та конструктивної співпраці Росії у цьому питанні й

висловлено сподівання на його задовільне вирішення.

Лондон вважає справу Литвиненка дуже серйозною, оскільки йдеться про вбивство громадянина Великої Британії суспільно небезпечним способом. Колишній співробітник ФСБ помер у листопаді 2006 року в результаті отруєння радіоактивним елементом полоній-210. У день отруєння він зустрічався з колишнім офіцером росій-

ської ФСБ Андрієм Луговим і його колегою Дмитром Ковтуном, після чого відчув симптоми гострого отруєння.

Російські власті запропонували Великій Британії судити Лугового в Росії за російськими законами, якщо Лондон надасть докази його причетності до вбивства Литвиненка. Проте британська сторона заявила, що не вважає російський суд об'єктивним і справедливим. □

Євросоюз показав, чого варті злагоджені дії

Брюссель зіграв важливу роль у звільненні Лівією болгарських медиків

У липні весь світ спостерігав драму із засудженими в Лівії болгарськими медиками. Спочатку їх засудили до смертної кари, потім її замінили на довічне ув'язнення, зрештою — медиків передали Болгарії. Найактивнішу участь у досягненні такого щасливого кінця цієї історії взяв Європейський Союз.

П'ять болгарських медсестер та палестинський лікар, нині також громадянин Болгарії, були заарештовані в Лівії ще 1999 року. Їм інкримінували навмисне зараження ВІЛом понад 400 дітей. Засуджені стверджували, що невинні й для здобуття зізнань до них застосовували тортури.

Після того, як смертну кару замінили довічним ув'язненням, до Тріполі прибули Комісар ЄС із питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер та дружина президента Франції Сесілія Саркозі. Саме після їхніх переговорів із керівництвом Лівії медики були відправлені на батьківщину.

— Я щиро вітаю рішення лівійського уряду передати болгарських медиків Болгарії, — заявила Беніта Ферреро-Вальднер. — Поділяю радість їхніх родин і друзів, урядовців і

Можемо казати про нову еру у відносинах між ЄС та Лівією

болгарського народу. Останні вісім років ми ніколи не забували про страждання медиків. Вони показали гідність і міць духу. Щасливе закінчення історії є результатом послідовних спільних зусиль ЄС, нинішнього прези-

дентства Союзу й низки країн-членів. Це демонструє цінність узгоджених дій ЄС. Євросоюз завжди невтомно працює заради справедливості для своїх громадян.

Іншим результатом складних переговорів із Тріполі стало досягнення домовленостей про зміцнення відносин ЄС та Лівії. Планується посилення співробітництва в багатьох сферах: покращення доступу лівійських продуктів до ринку ЄС, пожвавлення студентських обмінів та співробітництва в галузі археології, полегшення візового режиму.

— Ми можемо казати про нову еру у відносинах між ЄС та Лівією, — зазначила Беніта Ферреро-Вальднер.

За її словами, в жовтні мають розпочатися повномасштабні переговори з підписання угоди про співробітництво з цією країною. Беніта Ферреро-Вальднер також зазначила, що ЄС пообіцяв зробити внесок розміром 333 мільйони євро в міжнародний фонд допомоги лівійським дітям. □

У липні в Брюсселі відбулася Асоційована Рада ЄС—Марокко. Було обговорено двосторонні відносини і шляхи їх зміцнення. Сторони підписали спільну декларацію з підтримки співробітництва в енергетичній сфері, яка є особливо важливою з огляду на суттєву інтеграцію марокканського енергетичного ринку в ринок Євросоюзу.

— Ми надзвичайно задоволені прогресом, який було зроблено у відносинах між Європейським Союзом і Марокко, — заявила Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. — Ми бачимо, що Марокко намагається втілювати реформи і що очевидний прогрес було досягнуто в реалізації цілей Плану дій ЄС—Марокко. Країна також виказує очевидний інтерес до пропозицій Євросоюзу щодо зміцнення Європейської політики сусідства. Я задоволена рішенням створити робочу групу, яка проаналізує шляхи зміцнення наших відносин. Комісія відіграватиме в цьому процесі важливу роль.

Сторони підписали також меморандум про взаєморозуміння щодо фінансової підтримки Марокко з боку ЄС на 2007—2010 роки. Усього буде виділено 654 мільйони євро. Програма передбачає фінансування п'яти пріоритетних сфер: соціального та економічного розвитку, прав людини і врядування, довкілля та інституційних реформ. □

Відбулася Асоційована Рада ЄС—Марокко

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу і марокканський міністр з закордонних справ та питань співробітництва Таїб Фассі-Фіхрі під час засідання Асоційованої Ради ЄС—Марокко.

Виноробство буде реформоване

Європейська Комісія оприлюднила в липні свої пропозиції щодо масштабної реформи європейського виноробства. Зміни мають підвищити конкурентоздатність європейських виноробів та повернути їм ринки, втрачені протягом останніх років. Метою реформи є також збалансування попиту та пропозиції у виноробному секторі, спрощення правил, що діють на ринку, збереження європейських виноробних традицій та посилення уваги до екологічних аспектів виноробства.

Зокрема, Комісія пропонує скасувати низку неефективних дотацій, що послабили конкурентоздатність європейського виноробного сектору. Ідеться про різноманітні види допомоги, що надавалася на дистиляцію та збереження вина, а також про експортні дотації, якими користувалися європейські винороби. Водночас більше коштів Єврокомісія планує виділяти на популяризацію європейського вина за кордоном.

Крім того, після 2013 року Брюссель пропонує зняти обмеження на обсяги вирощування винограду, що дозволить найсильнішим ринковим гравцям розширювати виробництво.

Більше уваги пропонується приділити винному сектору в рамках Європейського фонду аграрного розвитку, зокрема, для поліпшення умов для професійного навчання в галузі, діяльності організацій виноробів, а також для виходу на ринок молодих фермерів. На ці потреби Комісія пропонує виділяти від 100 мільйонів (від 2009 року) до 400 мільйонів (від 2014 року) євро щорічно.

Нині в ЄС працює близько 2,4 мільйона виноробних підприємств. Винні плантації у Союзі займають 3,6 мільйона гектарів, тобто 2% усіх сільськогосподарських площ. 2006 року на виноробну галузь припадало 5% усього сільськогосподарського виробництва Союзу. □

Комісар ЄС з питань сільського господарства Маріанн Фішер Боел під час її візиту на португальський острів Мадейра у травні цього року.

Найважливіша спільна політика

На сільське господарство йде мало не половина бюджету ЄС

Однією з найважливіших стратегій Євросоюзу і, очевидно, одним із найбільших досягнень європейської інтеграції є Спільна сільськогосподарська політика. Вона цілком у компетенції Союзу, а видатки на сільське господарство сягають мало не половини бюджету ЄС. Рішення у сфері Спільної сільськогосподарської політики ухвалюються в Раді ЄС кваліфікованою більшістю після консультацій у Європейському Парламенті.

Від самого початку завданням Спільної сільськогосподарської політики було забезпечення прийнятних для європейського споживача цін та, водночас, справедливих доходів для європейських фермерів. Робилося це шляхом перевиробництва, створення значних надлишків продуктів. Крім цього метою ССП є збільшення ефективності сільського господарства Євросоюзу, стабілізація сільськогосподарських ринків у ЄС і забезпечення незалежності від ринків зовнішніх. Із самого започаткування ССП Євросоюз прагнув звести до єдиного знаменника внутрішньодержавні системи підтримки сільського господарства країн-членів, які 40-50 років тому були дуже різними.

Ключовим елементом ринкової та цінової політики в рамках ССП є захист внутрішнього ринку Співтовариства від впливу ринку світового.

Скажімо, зерновий ринок ЄС організований таким чином, щоб імпортери не могли продати свій товар дешевше так званої цільової ціни, за якою, згідно з розрахунками Ради ЄС, продаватимуть продукцію наступного року. Цільова ціна встановлена для того, щоб фермери мали уявлення про доходи, які вони можуть отримати. Відповідно, щоб їм легше було вирішити, що саме сіяти. При цьому сільгоспекспортерам в ЄС виплачують експортну допомогу для покриття різниці в

цінах на внутрішньому ринку Євросоюзу й на світовому ринку.

Є ще таке поняття як інтервенційні ціни. Вони також визначаються країнами-членами, тобто Радою ЄС. За цією ціною інтервенційні агенції закупають весь вирощений урожай зернових у Союзі, який відповідає стандартам якості. Інтервенційна ціна — це, власне, оптова ціна товарів до їхнього складування.

Існують і мінімальні ціни. Їх застосовують щодо зернових, які імпортують із третіх країн. Для досягнення цієї ціни Європейська Комісія затверджує мито. Цільові, мінімальні та інтервенційні ціни встановлюють на трирічний період.

Іншим важливим сектором Спільної сільськогосподарської політики є виробництво молока та молочних продуктів. Спочатку галузь також регулювалася цільовими та мінімальними цінами. Згодом Со-

Найбільша реформа Спільної сільськогосподарської політики відбулася в 1992 році. Вона була заснована на гарантованому загальному зниженні відпускних цін на сільгосппродукцію, в результаті чого покращилася конкурентоздатність сільгосптоварів ЄС на світовому ринку. З огляду на майбутнє розширення ЄС в 1999 році було

ухвалено новий пакет реформ на період 2000–2006 роки. Зміни особливо підкреслювали важливість безпеки харчування, захисту довкілля та стабільності сільськогосподарства. Було спрощено законодавство у цій сфері. □

Збір урожаю картоплі в Греції.

Найбільша реформа відбулася в 1992 році

юз спробував для отримання перевиробництва молока багато засобів — експортні компенсації, дотації на обробку молока, безплатне розповсюдження його в школах, рекламу тощо. Зрештою, запровадили виробничі квоти. Для всього Союзу затвердили загальний обсяг, який розподіляється між країнами-членами. У свою чергу, кожна країна розподіляє свій обсяг між національними виробниками.

Це лише кілька прикладів. Спільна сільськогосподарська політика надзвичайно багатогранна й складна річ. Вона є всеохоплюючою і, водночас, не є чимось догматичним, постійно змінюється й реформується. Міняються розміри цін та мита, міняються підходи.

ЄС допомагає пропагувати сільгосппродукцію

Європейська Комісія схвалила 23 програми, які мають на меті пропаганду сільськогосподарської продукції у Європейському Союзі. Їхній загальний бюджет — 77,7 млн євро, з яких ЄС надасть половину. Пропагуватимуть європейські органічні продукти, куряче м'ясо, молочні продукти, вино, фрукти, овочі й мед. Робитимуть це в Німеччині, Франції, Чехії, Греції, Іспанії, Італії, Угорщині, Нідерландах, Австрії, Польщі й Португалії.

— Сільськогосподарська продукція ЄС є унікальною за її якість й різноманітність, — заявила Комісар ЄС з питань сільського господарства й сільськогосподарського

розвитку Маріанн Фішер Боел. — Ми маємо подвоїти зусилля, щоб пояснити споживачам її перевагу. Бо не досить виробляти гарні продукти й напої — треба пропагува-

ти їх, коли вони поступають на ринок. Подібні програми ЄС можуть реально допомогти нашим виробникам в умовах зростаючої конкуренції.

Такі програми є вже традиційними. Ще 2000 року Рада ЄС вирішила, що Союз має фінансово допомагати у пропаганді продукції європейських фермерів на його внутрішньому ринку. Щороку до 30 листопада зацікавлені професійні організації можуть направляти свої пропозиції до країн-членів. Потім ті надсилають до Єврокомісії список програм, на реалізацію яких хотіли б отримати кошти із союзного бюджету. Комісія оцінює програми та відбирає найкращі. □

Споживачі зможуть вибирати постачальника газу й електрики

Брюссель пропонує ухвалити Хартію прав споживачів енергії

З 1 липня 2007 року лібералізовано енергетичні ринки у більшості держав — членів Євросоюзу. Це означає, що споживачі можуть обирати самі постачальника електроенергії та газу. Відповідно, в цій сфері посилюється конкуренція для споживача, яка, як відомо, завжди дає йому переваги.

Меглена Кунева вважає, що відкриття енергетичних ринків несе і можливості, і виклики водночас.

— Відкриття енергетичних ринків несе для європейських споживачів і виклики, і нові можливості, — заявила Комісар ЄС з захисту прав споживачів Меглена Кунева. — Коли ми доб'ємося створення прозорого та ефек-

тивного ринку, де права споживачів будуть цілком захищені, вони будуть поінформовані й зможуть використовувати свої знання для отримання наявних переваг — тоді ми зможемо сказати, що досягли своїх цілей.

У низці країн Євросоюзу енергетичні ринки було лібералізовано і до 1 липня — в Австрії, Бельгії, Чехії, Данії, Німеччині, Іспанії, Нідерландах, Ірландії та Великій Британії. У Швеції, Фінляндії та Португалії були відкриті ринки електроенергії, отже з 1 липня вони лібералізували ще й ринок газових послуг. В Італії навпаки — лібералізованим був ринок газопостачання, і вона відкрила ринок електроенергії.

Цілком з 1 липня свої енергетичні ринки відкрили Франція, Болгарія, Угорщина, Польща, Румунія, Словаччина, Словенія, Литва, Люксембург. Низка країн отримали відстрочки. Зокрема Мальта, Кіпр та Естонія — у відкритті ринків електроенергії, а Фінляндія, Латвія, Греція, Португалія — у відкритті ринків газопостачання.

Тепер Єврокомісія іде далі — Брюссель запропонував ухвалити спеціальну Хартію прав споживачів енергії. Вона має дати можливість домогосподарствам краще орієнтуватися у виборі оператора газопостачання чи електроенергії, а також ефективніше за-

Низка країн отримали відстрочки

хищати свої права. Єврокомісія визначила чотири ключові цілі, на яких базуватиметься майбутня хартія — ефективніший захист вразливих верств населення, більша поінформованість споживачів, зменшення бюрократії при зміні постачальника і захист споживача від нечесного продажу послуг.

Текст Хартії вже розміщено в інтернеті для ознайомлення всіма зацікавленими сторонами. Після отримання коментарів і пропозицій Європейська Комісія зведе їх разом і підготує остаточний документ. Його буде презентовано в грудні 2007 року. □

Сонцезахисні креми переходять на нове маркування

За ініціативою Єврокомісії, в Європейському Союзі запроваджують нові правила маркування сонцезахисних кремів. Буде заборонено використання написів на кшталт «цілковитий захист», оскільки насправді жоден крем не може повністю захистити шкіру від ультрафіолетового опромінення.

Нові правила передбачають індикацію рівня захисту від сонця: «низький», «середній», «високий» і «дуже високий». Кожен з них вказуватиме, скільки часу людина, яка скористалася цим кремом, може провести на сонці й не обпектися.

Але це стосується так званого UV-B опромінення. Віднині виробники матимуть вказувати на кремі рівень захисту від UV-A променів. Бо коли захист від UV-B стосується лише сонячних опіків шкіри, UV-A опромінення впливає на її старіння й навіть може спричиняти захворювання на рак шкіри.

— Споживачі потребують чіткої, детальної інформації щодо сонцезахисної продукції, щоб мати змогу зробити усвідомлений вибір, — заявила Комісар ЄС з питань захисту прав споживачів Меглена Кунева.

Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Маркус Кипріану додав:

— При правильному застосуванні сонцезахисні креми можуть допомагати, але тільки одні вони є недостатніми. Слід уникати тривалого перебування під відкритим сонцем, бути в тіні в пікові часи, користуватися головними уборами й сонцезахисними окулярами.

Уже цього літа 20% всіх сонцезахисних кремів в ЄС матимуть нове маркування. Повністю промисловість перейде на нього в 2008-му. Слід зазначити, що Євросоюз є великим і динамічно зростаючим ринком сонцезахисної продукції. Обсяг продажів її в 2005 році оцінювали в 1,3 млрд євро, причому домінують на цьому ринку європейські компанії — із десяти фірм-лідерів лише три неєвропейські, які мають сукупно 10% ринку. □

Пошту лібералізують з 2011 року

Європейський Парламент дав добро запропонованій Єврокомісії лібералізації поштового ринку. Однак європарламентарі внесли в так звану Поштову директиву суттєву поправку — ринок стане цілком відкритим не з 2009 року, як пропонував Брюссель, а з 2011-го.

Поштову реформу задумали в Євросоюзі ще десять років тому. 2002-го поштові послуги були лібералізовані частково. Уряди країн ЄС погодилися на поступове, протягом кількох років створення умов для допуску на ринок конкурентів, але державні оператори продовжували залишатися монополістами на ринку листів — поштових відправлень вагою менше 50 грамів. Це компенсувало їм так звані «універсальні зобов'язання

Чарлі Мак-Криві каже, що ніщо не повинно захищати поштових операторів від конкуренції.

обслуговування». Тобто державні поштові служби мали працювати навіть у віддалених й малонаселених областях, що є збитковим. Але за рахунок збереження монополії у великих містах вони ці втрати повертали. Ринок листів в ЄС оцінюється у 88 млрд євро.

У жовтні 2006 року Єврокомісія запропонувала план із скасування і цієї монополії. Крім іншого, проект розробленої Єврокомісією директиви передбачає запровадження

єдиного для Євросоюзу поштового тарифу. Національним урядам буде дозволено субсидіювати поштовиків у збиткових регіонах.

— Ніякі заповідні зони не повинні захищати жодного з поштових операторів від конкуренції, — заявив Комісар ЄС з питань внутрішнього ринку та послуг Чарлі Мак-Криві.

Сьогодні повністю відкритим є ринок поштових послуг у Швеції, Великій Британії та Фінляндії. □

Брюссель бореться із запровадженням мінімальних цін

Європейська Комісія закликала Австрію, Ірландію та Італію змінити національне законодавство, яке встановлює мінімальні роздрібні ціни на цигарки. З точки зору Брюсселя, така практика не відповідає правилам Євросоюзу і підриває конкуренцію. Щоб зменшити зловживання тютюном, Комісія рекомендує збільшити акцизні збори на цигарки.

Вимога до цих країн була зроблена Єврокомісією у формі так званої обгрунтованої думки. Це — друга стадія розслідування порушення законодавства ЄС згідно з Угодою про ЄС. Якщо країни не відреагують на заклики Комісії протягом двох місяців, вона може притягнути їх до Суду Європейських Співтовариств.

Тим більше, що відповідні судові рішення вже були. Ще 2000 року відносно Франції Суд ухвалив, що запровадження мінімальних цін є несумісним із нинішнім законодавством ЄС, оскільки такі дії державних органів неминуче призводять до обмеження свободи виробників та імпортерів визначати роздрібні ціни. У випадку Греції (2003 рік) судові рішення гласило, що мінімальні ціни не є конче необхідним заходом, оскільки збільшення вартості цигарок можна досягти і через вище оподаткування тютюнових виробів.

Європейська Комісія цілком згодна з такими висновками суду і як можливі заходи із підвищення вартості цигарок рекомендує збільшити акцизні збори. Це, на думку Брюсселя, має той самий ефект, що й встановлення мінімальних цін. Проте не зменшує цінову конкуренцію й забезпечує прибуток виробникам тютюну.

Цього року на вимогу Комісії вже змінила відповідне законодавство Бельгія. □

Торік Європейський Союз провів агітаційну кампанію «Допоможи! За життя без тютюну».

Цигарки найдорожчі у Великій Британії, алкоголь — в Ірландії

Статистичний офіс Європейських співтовариств — Евростат оприлюднив дані

щодо порівняльної вартості продуктів харчування, тютюну та алкоголю за 2006 рік.

Дослідження охопило всі 27 країн ЄС, його потенційних членів, а також Ісландію, Норвегію та Шотландію — усього 37 держав. За 100% взято середній для Євросоюзу показник тієї чи іншої продукції.

	Харчі та неалкогольні напої	Окремі категорії			Алкогольні напої	Тютюн
		Хліб і борошно	М'ясо	Молоко, сир та яйця		
Євросоюз-27	100	100	100	100	100	100
Бельгія	110	109	123	109	97	100
Болгарія	56	41	48	82	69	51
Чехія	69	61	60	80	86	52
Данія	142	150	149	116	128	115
Німеччина	105	108	118	87	82	119
Естонія	75	70	64	79	89	41
Ірландія	125	121	129	126	181	186
Греція	98	95	91	138	109	73
Іспанія	92	112	81	96	81	64
Франція	105	103	122	100	91	133
Італія	115	109	118	126	113	99
Кіпр	107	108	81	139	118	95
Латвія	69	59	58	75	92	28
Литва	64	61	50	75	79	30
Люксембург	115	119	120	112	88	84
Угорщина	71	60	65	83	77	54
Мальта	83	76	69	111	117	84
Нідерланди	88	89	105	78	93	103
Австрія	110	126	121	98	81	98
Польща	67	60	52	67	91	44
Португалія	88	95	82	105	99	76
Румунія	71	59	60	94	88	32
Словенія	87	93	83	83	86	59
Словаччина	67	56	58	75	72	51
Фінляндія	120	141	119	110	170	107
Швеція	119	131	133	104	145	119
Сполучене Королівство	113	103	126	115	152	205
Хорватія	89	87	86	89	113	65
Колишня югославська республіка Македонія	56	55	53	62	65	31
Туреччина	84	70	77	117	176	56
Ісландія	164	188	189	149	226	173
Норвегія	158	164	182	160	229	227
Швейцарія	142	142	195	126	96	102
Албанія	72	59	62	84	96	33
Боснія і Герцеговина	71	62	73	76	78	32
Чорногорія	74	66	69	77	76	24
Сербія	67	56	68	75	73	26

Оновлено «чорний список» авіакомпаній

Туди потрапила одна українська

Єврокомісія оновила так званий «чорний список» авіакомпаній, яким заборонено виконувати польоти до Європейського Союзу. Вперше цей перелік було створено у березні 2006 року. Нинішній перегляд списку є четвертим з того часу.

Цього разу Єврокомісія внесла до списку всі 51 індонезійські авіакомпанії, ангольську TAAG Angolan Airline і українську Volare Aviation Enterprise. Водночас Брюссель переглянув обмеження, накладені в березні 2007 року на Пакистанські міжнародні авіалінії. Зокрема, надано дозвіл на польоти до Євросоюзу деяким типам літаків, що використовуються цією авіакомпанією — Boeing 747 і Airbus 310 на додаток до авіалайнерів типу Boeing 777, польоти яких були дозволені раніше. Було також скорочено кількість внесених до списку киргизьких авіакомпаній.

— «Чорний список» є ефективним засобом не лише для запобігання польотів в ЄС авіакомпаній, які не дотримуються правил

безпеки, — заявив Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту. — Він також спонукатиме авіакомпанії і структури цивільної авіації докладати зусиль для покращення безпеки польотів.

Росія сама заборонила польоти до ЄС чотирьом пасажирським авіакомпаніям

Справді: після того, як Єврокомісія почала практикувати оприлюднення «чорного списку», деякі країни самі припинили польоти своїх авіакомпаній в ЄС. Росія заборонила це чотирьом пасажирським авіакомпаніям:

«Кубанські авіалінії», «Якутські авіалінії», «Авіалінії 400» та «Кавмінводавіа» та встановила обмеження на типи літаків, що використовуються шістьма іншими операторами: «Газпромавіа», UTAir, KrasAir, «Атлант-Союз», «Уральські авіалінії» та «Росія». Болгарія поширила заходи, введені проти деяких місцевих вантажних перевізників, на інші авіалінії. Було відкликано ліцензії у таких компаній як «Air Sofia», «Bright Aviation Services», «Scorpion Air» і «Vega Airlines», а також призупинено дію ліцензій «Air Scorpio», заборонено польоти до країн ЄС «Heli Air Services», а також Ісландії, Норвегії та Швейцарії. Молдова відібрала ліцензії у восьми авіаперевізників: «Valan», «Pecotox», «Jetline International», «Jettstream», «Aeroportul Marilescu», «Aeronord», «Grixona» і «Tiramavia».

Українська компанія Volare Aviation Enterprise створена 1994 року. На сьогодні має в розпорядженні п'ять літаків типу «Іл-76», шість — «АН-12», один — «Л-410». Авіакомпанія виконує вантажні перевезення з України, а також перевезення між країнами Європи, Близького Сходу, Південно-Східної Азії, Африки, Південної Америки, Австралією та Китаєм. □

Інвалідам допомагатимуть в аеропортах і літаках

У Євросоюзі набули чинності нові правила, згідно з якими інвалідам та людям похилого віку мають допомагати у доступі до авіалайнерів в аеропортах ЄС і в самих літаках.

— Набуття чинності цими правилами покладе край дискримінації і дасть таким людям допомогу, якої вони потребують, — заявив Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту.

Близько 10% населення ЄС є людьми з обмеженою мобільністю. В основному це інваліди та люди похилого віку.

Єврокомісія зазначає, що більшість аеропортів та авіаліній вже зробили справжній прогрес, проте ще далеко не всі. Нове регулювання вимагає, зокрема, від авіакомпаній і туристичних агенцій підвозити інвалідів і людей похилого віку на інвалідних колясках. □

Єврокомісія вважає, що більшість авіакомпаній та аеропортів уже зробили прогрес щодо задоволення потреб інвалідів.

На авіаквитках вказуватимуть їх повну ціну

Європейський Парламент схвалив нові правила, згідно з якими авіакомпанії матимуть вказувати на білеті повну вартість авіаквитка, включаючи всі види зборів. Розмір їх встановлюється аеропортами, місцевими владами або урядом

ми країн. Це, приблизно, 30—60 євро.

Досі в ЄС діяло правило, згідно з яким авіакомпанії могли вказувати тарифи без включення податкових зборів. Нові правила набувають чинності після схвалення їх національними парламентами всіх 27 країн Євросоюзу. □

Європарламент закликає до боротьби з «убивцею номер один»

Європейський Парламент закликав країни — члени ЄС і Європейську Комісію до боротьби з «найбільшим убивцею в Європі» — серцево-судинними захворюваннями. На думку європарламентарів, потрібно терміново розробити упереджувальну стратегію, проводити інформаційні кампанії та пропагувати здоровий спосіб життя.

За статистикою, серцево-судинні захворювання спричиняють в ЄС 1,9 млн смертей

щорічно — це 42% від усього їхнього числа. Вартість лікування та наслідків таких хвороб для економіки оцінюють в 169 млрд євро.

Європарламент просить Комісію виробити політику, яка б заохочувала регулярні обміни досвідом між тими структурами в Євросоюзі, які залучені в боротьбу проти цих хвороб, а також закликати до боротьби з надмірним вживанням тютюну та алкоголю, пропагувати краще харчування й більшу фізичну активність з

огляду на попередження ожиріння й гіпертонії.

Водночас Європейський Парламент схвалив запропоновану Радою ЄС програму охорони здоров'я на 2008-2013 роки, якою на цей період передбачено фінансування в розмірі 365,6 млн євро. Гроші витратять на боротьбу з епідеміями, на покращення обміну даними між медичними установами щодо кращої практики лікування тих чи інших захворювань, сприяння розвитку здорового способу життя. □

Тривають консультації з готовності до біологічної загрози

Європейська Комісія розпочала загальні консультації з підвищення рівня готовності Євросоюзу протидіяти можливій загрозі застосування терористами біологічної зброї. Хоча нині використання терористами біологічної зброї є відносно низьким, але при застосуванні її наслідки можуть бути надзвичайно трагічними.

— Недавні невдалі атаки в Лондоні продемонстрували, що терористична загроза

продовжує бути реальною. Хоча в минулому терористи використовували вибухівку й саморобні пристрої, в подальшому вони можуть вибрати нетрадиційні способи, такі як біологічна зброя, — заявив Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції, свободи й безпеки. — Отже ми повинні уникати самозаспокоєння. Вплив біологічних атак може мати величезні наслідки для здоров'я людей і економіки.

Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Маркос Кипріану додав:

— Захист здоров'я й добробуту громадян ЄС є вищим пріоритетом Єврокомісії. Тому ми запрошуємо всіх зацікавлених висловити свої думки щодо підвищення протидії біологічній загрози.

Консультації з питання готовності ЄС до загрози використання біологічної зброї триватимуть до 1 жовтня. □

Нова методика дає надію ВІЛ-інфікованим

Європейська Комісія оприлюднила результати дослідження, яке провів Королівський вільний центр із лікування вірусу імунодефіциту людини (ВІЛ) та Королівський вільний університетський коледж «Лондонські медичні школи».

Агітаційну компанію під назвою «СНІД досі з нами, захистися!» Європейський Союз проводив у листопаді минулого року.

Для відновлення рівня імунітету ВІЛ-позитивних осіб до рівня здорових людей вчені застосовували методику комбінованої антиретровірусної терапії (сART). Вона довела свою ефективність і засвідчила, що кількість імунних клітин CD4, через втрату яких страждають ВІЛ-інфіковані люди, може збільшуватися до кількості відповідних клітин у здорових людей.

У дослідженні взяли участь 1835 ВІЛ-позитивних пацієнтів, чимало з яких мали рівень клітин CD4 близько 200 на мікролітр крові, тоді як нормою вважається близько 1000 клітин CD4 на мікролітр. Протягом року терапії у багатьох людей ця кількість збільшувалася принаймні на 100 клітин на мікролітр.

Дослідження довело, що це збільшення може тривати протягом п'яти років терапії і навіть після цього періоду. Чимало ВІЛ-позитивних пацієнтів, що мали на початок терапії понад 350 клітин на мікролітр, протягом трьох років досягли рівня клітин, що наявний у здорових людей.

Дослідження є елементом тривалого проекту EuroSIDA, спрямованого на пошук шляхів лікування та профілактики ВІЛ/СНІД. Європейська Комісія фінансує проект з 1994 року. □

Брюссель планує Erasmus Mundus-II

*Протягом 2004–2006
років її учасниками стали
2325 студентів*

*Нова генерація
«Erasmus Mundus» передбачає, що участь
в програмі візьмуть ще більше студентів.*

Erasmus Mundus було розпочато 2004-го. Метою її є підвищення рівня європейської вищої освіти, а також сприяння міжкультурному взаєморозумінню через освітнє співробітництво з третіми країнами. За перші три навчальні роки роботи програми Erasmus Mundus (2004–2006) у ній взяли участь 2325 студентів понад зі 100 країн і 323 університетів ЄС та за його меж. У вересні цього року 1826 студентів навчатимуться в рамках обмінів за програмою Erasmus Mundus.

Програма має чотири виміри.

Магістерські курси — це центральний компонент програми, довкола якого вона й збудована. Курси пропонуються консорціумом, який складається щонайменше з трьох університетів щонайменше трьох

Європейська Комісія схвалила пропозиції щодо започаткування нової генерації освітньої програми Erasmus Mundus на період 2009–2013 років. Протягом цього періоду Брюссель пропонує виділити на неї 950 млн євро.

країн ЄС. Вони передбачають навчання принаймні в двох із цих трьох університетів і ведуть до отримання подвійного чи потрійного спільного диплома.

Програма має чотири виміри

Стипендії — спеціальна стипендіальна програма для випускників вузів із третіх країн та вчених з усього світу, покликана підтримувати магістерські курси.

Партнерство в рамках Erasmus Mundus означає, що магістерські курси мають можливість створювати партнерські зв'язки з вузами третіх країн. Ще одним виміром програми є підвищення привабливості європейської вищої освіти та зацікавленості в ній.

— За минулі роки Erasmus Mundus довела свій потенціал міцного інструменту у сфері вищої освіти, особливо магістерських курсів, — заявила Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. З Erasmus Mundus-II ми хочемо використати потенціал співробітництва між європейськими університетами й університетами усього світу. Нова програма буде ширшою щодо кількості учасників та заходів. Це поглибить якість європейської вищої освіти, пропагуватиме цілі зовнішньої політики ЄС, підтримуватиме розвиток третіх країн у сфері вищої освіти, а також подальший діалог і взаєморозуміння між людьми й культурами.

У Erasmus Mundus-II Єврокомісія пропонує надати більше можливостей індивідуальному співробітництву між університетами ЄС та третіх країн, поширити програму щодо докторської освіти та збільшити фінансування стипендій, які надають у рамках програми. □

ЄС хоче покращити шкільну освіту

Європейська Комісія розпочала в липні публічні консультації під назвою «Школи XXI століття». Брюссель хоче дізнатися точку зору всіх зацікавлених структур щодо розвитку й модернізації шкільної освіти. Після цього Єврокомісія має визначити ті сфери, де дії на рівні Європейського Союзу можуть ефективно допомагати країнам-членам у їхніх власних шкільних реформах. Консультації триватимуть до 15 жовтня.

— Освіта є ключовим фактором покращення конкурентоздатності ЄС і соціальної згуртованості. Особливо важливими в цьому процесі є школи, — заявив Комісар ЄС з питань освіти, тренінгів та культури Ян Фігель. — І не лише тому, що вони формують підхід кожного до набуття знань протягом подальшого життя. Школи також дають людям відчуття громадянства, солідарності й участі в демократії. Проте ми маємо ще багато чого зробити для того, щоб наші школи відповідали вимогам XXI століття. □

Франко Фраттіні повідомив, що Єврокомісія підготувала пропозиції щодо змін до Спільної консульської інструкції.

Єврокомісія оцінює практику залучення візових посередників

Європейська Комісія вивчає на предмет відповідності законодавству ЄС практику залучення консульствами країн Євросоюзу для видачі віз посередницьких компаній. Про це заявив в інтерв'ю УНІАН Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції, свободи та безпеки.

посольствами держав — членів Євросоюзу у 18 країнах світу, в тому числі з представництвами Бельгії, Нідерландів та Великої Британії у Москві.

Ще до завершення вивчення питання Єврокомісією Франко Фраттіні наголосив, що залучення посередників не повинно впливати на терміни відповіді на запити про надання візи. За отриманою ним інформацією з бельгійського та нідерландського консульств в Україні, зараз цей строк не перевищує три дні. Віце-президент Єврокомісії також підкреслив, що залучення посередника не має впливати і на рішення щодо видачі чи не видачі візи.

Франко Фраттіні також повідомив, що Європейська Комісія підготувала пропозиції щодо змін до Спільної консульської інструкції. Брюссель пропонує домовлятися з компаніями-посередниками так, щоб їхнє залучення не призводило до за-

гального підвищення вартості віз для громадян третіх країн.

— В пропозиціях Єврокомісії, зокрема, йдеться, що при залученні аутсортингових компаній загальна сума зборів із громадян за консульські послуги з обробки запитів та за послуги компанії-посередника не повинна

Вартість послуг Центру обробки візових запитів в Україні — 170 грн.

перевищувати суму зборів, встановлену в Додатку 12, тобто для України — 35 євро, — заявив Франко Фраттіні. За його словами ці пропозиції зараз обговорюють у Раді ЄС та Європарламенті.

Нинішня вартість послуг Центру обробки візових запитів в Україні — 170 гривень. Вартість власне візи — ще 35 євро. □

Подібне посередництво практикується і в Україні. З 1 березня посольства Бельгії та Нідерландів почали прийом документів на видачу віз через спеціальний Центр обробки візових запитів, створений фірмою VSF. Про можливість переходу його країни на такі взаємини з прохачами віз заявляв посол Франції Жан Поль Везіан. Компанія VSF співпрацює з 46

Європейський ордер на арешт діє успішно

Європейська Комісія оприлюднила другу оціночну доповідь щодо Європейського ордеру на арешт. Огляд свідчить, що його застосування є успішним.

— Європейський ордер на арешт є першим в ЄС практичним свідченням принципу взаємного визнання юридичних рішень, — заявив Віце-президент Європейської Комісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції, безпеки і внутрішніх справ.

Рамкову угоду Ради ЄС «Про Європейський ордер на арешт та процедури передачі осіб між державами-членами» було ухвалено в червні 2002 року. Завдяки цьому документу на території Союзу скасува-

ли тривалу, політизовану й часто мало-ефективну процедуру екстрадиції підозрюваних у скоєнні злочинів. Замість неї запровадили новий процесуальний механізм, наближений до державно-правових стандартів, так би мовити — федеративних. Європейський ордер на арешт служить юридичною підставою для затримки підозрюваного, звинуваченого чи злочинця. На відміну від національних ордерів мова йде про затримання особи на тери-

торії інших держав — членів Євросоюзу, де вона може перебувати після скоєння злочину. Якщо місцезнаходження людини невідоме, то можна задіювати Шенгенську інформаційну систему чи Європол. Після арешту розшукуваний підлягає передачі судовому органу, який видав Європейський ордер на арешт. Якщо людина не погоджується на передачу національній владі, то формальності й ухвалення остаточного рішення можуть зайняти до шести тижнів. У разі погодження її передають протягом усього 11 днів, тоді як стара процедура могла тривати й до року.

За даними Європейської Комісії, у 2005 році було видано 6900 Європейських ордерів на арешт — удвічі більше, ніж 2004-го. Це призвело до затримання 1700 осіб, 1532 із яких було передано в іншу країну ЄС. □

Наступні новачки зони євро готуються добре

Монети для Кіпру карбуватимуть у Фінляндії, для Мальти — у Франції

Європейська Комісія оприлюднила доповідь щодо готовності Кіпру та Мальти до переходу на євро з 1 січня 2008 року. 3 документу випливає, що процес проходить добре.

У червні Жоакін Алмунія взяв участь у відкритті виставки «Євро, наша валюта».

— Перехід на євро вимагає не лише дотримання обов'язкових умов, а й ефективного й своєчасного приготування. Це дуже важливо для спокійного переходу, — заявив Комісар ЄС з питань економіки й монетарних справ Жоакін Алмунія. — Кіпр та Мальта мають зараз завершити приготування, щоб забезпечити успішне запровадження євро. Так, як це було у випадку зі Словенією.

Обидві країни мають свої національні плани щодо переходу на євровалюту.

Євромонети для Кіпру карбуватимуть на Монетному дворі Фінляндії, який виграв тендер. Очікується, що для внутрішнього кіпрського ринку буде потрібно 400 мільйонів монет. Готівку комерційні банки почнуть отримувати в другій половині жовтня. У роздріб невеликі партії євромонет почнуть поступати ще на початку грудня.

Уже давно кіпрський уряд бореться зі стереотипами щодо запровадження євро. Найпоширеніший з них — що після переходу на єдину європейську валюту зростуть ціни. Уряд зробив обов'язковим вказання цін у національній валюті і в євро вже починаючи із весня.

нальній валюті і в євро вже починаючи із весня. Це, серед іншого, допоможе у звиканні людей до євро. Крім цього, ще в червні було

Сукупне населення єврозони становитиме 318 мільйонів

підготовлено й оприлюднено Кодекс чесного ціноутворення, який спонукає бізнес не намагатися наживатися на переході на євро.

На Кіпрі вже набрала повних обертів інформаційна кампанія. Мета — донесення до людей переваг переходу на єдину європейську валюту й швидке знайомство з нею.

Подібна ситуація на Мальті. Мальтійські євромонети викарбують на Монетному дворі Франції. Внутрішні потреби в них оцінюють вдвічі меншими ніж на Кіпрі — 200 мільйонів монет. На Мальті ще з першого січня діє Угода з чесного ціноутворення в роздрібній торгівлі. Там дуже якісна й всеосяжна інформаційна кампанія.

Після приєднання Мальти й Кіпру зона євро об'єднуватиме 15 з 27 країн. Тобто, якщо до 1 січня 2008 року євро буде валютою меншості країн ЄС, то після цього їх стане більшість. Сукупне населення єврозони становитиме 318 мільйонів осіб. В усьому Союзі — 493 мільйони.

У доповіді Європейської Комісії йдеться і про Словаччину, яка має приєднатися до зони євро 2009 року. Брюссель констатує, що словацький план із переходу на євро є також досить вдалим, проте кілька його елементів мають бути доопрацьовані. Це стосується, зокрема, вилучення з обігу крони та інформаційної стратегії. Комісія також рекомендує, щоб якась частина євромонет надійшла в обіг раніше від офіційного дня переходу на євро — як це планують зробити Кіпр та Мальта. □

Банкноти в 50 євро найпопулярніші у фальшивомонетників

50 євро була найпопулярнішою у фальшивомонетників євробанкнотою у першому півріччі цього року. На неї припадало 52% всіх вилучених з обігу єврофальшивок. Таку інформацію розповсюдив Європейський центральний банк.

Усього за перше півріччя з обігу вилучили 265 тисяч фальшивих банкнот — стільки ж, скільки і в другому півріччі 2006-го. Усього в 13 країнах єврозони за цей пе-

ріод циркулювало 11 мільйонів банкнот.

Наступні після 50-єврових за популярністю у фальшивомонетників були 100-євові банкноти — 20%. Банкноти номіналом 20 євро становили 15% фальшивок, 200 євро — 10%, 10 євро — 3% і 500 та 5 євро разом — 1%.

97% фальшивих банкнот було вилучено в країнах зони євро. Близько 3% — у решті країн Євросоюзу, і дуже незначна кількість — в інших країнах світу. □

SOLVIT відсвяткував перший ювілей

Своє п'ятиріччя відсвяткувала в липні агенція SOLVIT. Головною метою її є вирішення проблем, які виникають у громадян країн ЄС тоді, коли вони навчаються, працюють чи просто мешкають в іншій країні Союзу.

За час свого існування SOLVIT допомогла розв'язати близько 2000 подібних питань. Приміром, допомогла одній австрійській компанії подолати несправедливі бар'єри для продажу її сирів у Франції, британському перукарю — відкрити салон у Німеччині, а угорському доктору — працювати в Ірландії.

Ідею створення подібного органу висунула в листопаді 2001 року Європейська Комісія. Її задумом було створити в кожній країні — члені ЄС мережу установ, які б знаходили швидкі й прагматичні рішення щодо проблем громадян і організацій з інших країн-членів. Методом роботи SOLVIT визначили неформальну роботу з усіма учасниками проблемної ситуації. Було визначено і граничний часовий термін для вирішення суперечок — 10 тижнів.

Спочатку ідею Європейської Комісії зустріли зі скептицизмом. Особливо сумнівалися у самому методі роботи агенції та нібито надто коротких термінів вирішення спорів. Однак в липні 2002-го SOLVIT запрацювала й почала видавати швидкі рішення.

— За час свого існування SOLVIT знаходила реальні рішення сотень реальних проблем, — заявив Комісар ЄС з питань внутрішнього ринку та послуг Чарлі Мак-Криві. — Збираючи всі сторони разом для неформальних зустрічей агенція часто добивалася таких рішень протягом кількох тижнів. Це чудовий приклад того, як ЄС і країни-члени можуть працювати разом.

Зараз агенція має гарну репутацію. Якщо 2002 року SOLVIT реєстрував лише 10 справ на місяць, то 5 років по тому цифра зросла до 60. Середній час вирішення справ скоротився з 79 днів в 2002 до 54 днів у 2006-му. □

Єврокомісія хоче рівних зарплат для чоловіків і жінок

«Жіночі» професії є менш оплачуваними

Зарплата жінок у Євросоюзі на 15% менша ніж зарплата чоловіків. Виправити цю ситуацію має намір Європейська Комісія.

Владімір Спідла вважає нинішню ситуацію абсурдною.

— Дівчата випереджають хлопчиків у школах. Більше жінок ніж чоловіків приходять на ринок праці з університетською освітою, однак різниця в зарплаті на користь чоловіків зберігається. Це абсурдна ситуація, яку треба змінити, — заявив Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних справ і рівних можливостей Владімір Спідла.

За словами Комісара, проблема є комплексною. Часом має місце очевидна дискримінація. Інколи вона прихована. Типово, коли ті професії, в яких домінують жінки, є менш оплачувані ніж чоловічі, які потребують такого ж рівня кваліфікації. Наприклад, йдеться в доповіді Єврокомісії, в деяких країнах няні отримують менше ніж автомеханіки, касири в супермаркетах менше ніж вантажники, а медсестри менше ніж полісмени.

Брюссель зауважує, що жінкам частіше ніж чоловікам, пропонують часткову зайнятість, у них більше перешкод на шляху кар'єрного росту.

Статистика свідчить, що різниця в оплаті праці чоловіків і жінок є різною залежно від віку. У віковій категорії 50—59 років вона

сягає 30%, тоді як для молодших за 30 років — лише 7%.

Водночас проведене в січні 2007 року опитування показало таке: 77% громадян країн — членів ЄС упевнені, що жінки потрібні на керівних посадах, 72% вважають, що вони мають бути в парламентах.

Зменшення різниці в оплаті праці чоловіків і жінок є одним із ключових завдань

Жінкам частіше ніж чоловікам, пропонують часткову зайнятість

«Дорожньої карти з рівності між жінками й чоловіками 2006—2010». У нинішній доповіді Європейська Комісія визначила чотири сфери діяльності в цьому напрямку. Брюссель має намір добиватися кращого застосування нинішнього законодавства, зробити боротьбу з різницею зарплат інтегральною частиною політики країн-членів у сфері зайнятості, проводити відповідну агітацію серед роботодавців і підтримувати обмін досвідом між країнами — членами ЄС. □

Проблеми з водою спричиняють кліматичні зміни.

Брюссель закликає економити воду

Від 20 до 40 відсотків її витрачається марно

Європейська Комісія оприлюднила повідомлення, метою якого є розпочати дебати щодо шляхів подолання нестачі води та боротьби з наслідками посух. Проблеми з водою спричиняють кліматичні зміни.

Повідомлення Єврокомісія представляє собою каркас можливої політики ЄС у цій сфері. Брюссель піднімає питання, які мають бути взяті до уваги при забезпеченні достатнім доступом до води під час здійснення економічної та соціальної діяльності. Відповідну доповідь Єврокомісія ухвалить 2008 року.

— Доступ до води в достатній кількості є фундаментальним у щоденному житті людей, їхній економічній діяльності, — заявив Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас.

За останні 30 років посухи в Європі драматично зросли

— Головний вплив на брак води і посухи несуть зміни клімату. Отже нам потрібен інтегрований підхід щодо проблеми води. Рациональне її використання є абсолютно важливим, якщо ми хочемо забезпечити достатню кількість води для європейських громадян та економічних суб'єктів.

У повідомленні Європейської Комісії йдеться, що за останні 30 років посухи в Європі драматично зросли як кількісно, так і якісно. Їхні загальні збитки для економіки Єв-

росоюзу перевищили 100 мільярдів євро. Лише посуха 2003 року зачепила 100 мільйонів людей та завдала збитків на 8,7 мільярда євро.

У документі також йдеться, що нестача води є результатом тривалої розбалансованості — перевищенням попиту над наявними водними ресурсами. У зв'язку з цим Єврокомісія пропонує ввести в місцеве та європейське законодавство кілька принципів проведення політики ефективного використання водних ресурсів.

Комісія, зокрема, пропонує перейти до оплати усіх джерел водопостачання користувачами, незалежно від того, що це за джерела. Задля цього комісія вважає за потрібне зосередити зусилля на примусовому встановленні лічильників і запровадженні програм заміру витрат води.

Єврокомісія висловлює переконання у тому, що розвиток ефективного використання водних ресурсів має величезний потенціал. Сьогодні, за її оцінками, від 20 до 40 відсотків води витрачається марно. Наприклад, Комісія вважає за можливе сприяти встановленню водозберігаючих насадок на водопровідні крани, в туалетах та в душах. Крім того, відповідні підходи до водозбереження мають бути розроблені і в окремих галузях економіки. □

Болгарії направлено «формальне попередження»

Європейська Комісія направила Болгарії так зване формальне попередження щодо двох окремих випадків неповної або неправильної імплементації в національне законодавство положень європейських природоохоронних директив.

Перша стосується збереження природного середовища, дикої флори і фауни, а друга — збереження популяції диких птахів. Ці директиви є ключовими для політики Євросоюзу в сфері природи й біорізноманіття.

— Багатство й щедрість біорізноманіття в Болгарії не повинні бути поставлені під ризик, — заявив Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас. — Болгарія має швидко й цілковито імплементувати природоохоронні директиви ЄС в національне законодавство, щоб її флора та фауна залишалися захищеними.

Відповідно до Угоди про приєднання до Євросоюзу, Болгарія мала імплементувати директиви в національне законодавство ще до 1 січня 2007 року. Однак, на думку Європейської Комісії, цього досі не зроблено. Формальне попередження є першим етапом розслідування порушення законодавства ЄС. Тепер Болгарія має два місяці на те, щоб дати Брюсселю роз'яснення. У випадку, якщо відповідь Комісію не влаштує, вона може направити Софії другий лист — так звану «обґрунтовану думку». Якщо ж знову буде незадовільна відповідь, то Комісія може оскаржити дії країни-члена в Суді Європейських Співтовариств. Це, крім іншого, загрожуватиме Болгарії чималим штрафом. □

Тоні Блер поміняв вид діяльності

Тоні Блер пішов у липні з посади Прем'єр-міністра Великої Британії, і був відразу ж призначений послом доброї волі на Близькому Сході. Квартет міжнародних посередників — це ООН, Євросоюз, Сполучені Штати та Росія — призначив його миротворцем у переговорах з Палестиною. Незабаром після цього екс-прем'єр відвідав з візитом Брюссель. Серед інших, зустрівся з Президентом Європейської Комісії Жозе Мануелем Баррозу. □

Зростає споживання біопалива

Використання в Євросоюзі біопалива зростає надзвичайно швидкими темпами. Якщо у 2005 році його спожили 3 мільйони тонн, то 2006-го — уже 5,38 млн тонн, тобто на 78% більше.

Беззаперечним лідером є Німеччина — 3 млн 343 тис. 700 тонн у 2006-му. Вона набагато випередила Францію (682 тис. тонн) і Австрію (275 тис. 200 тонн).

У Євросоюзі існує директива, яка передбачає, що до 2010 року частка біопалива має становити 5,75% в усьому обсязі його споживання. Зараз, хоча на загальному рівні зростання споживання біопалива й суттєве, окремі країни відчутно відстають. Водночас збільшення частки його є надзвичайно важливим з огляду на потребу зменшення викидів в атмосферу вуглецю. □

Витрати електроенергії хочуть зменшити на 20%

Споживання електроенергії у Євросоюзі зростає, про це свідчить відповідна доповідь Єврокомісії. У 2004 році на один умовний дім (квартиру) припадало 4098 Квт електроенергії. Європейська Комісія пропонує низку заходів, які до 2020 року мають зменшити цей показник на 20%, тобто на 800 Квт. До цього, на думку Брюсселя, має призвести заміна нинішніх побутових приладів на економічніші та цілковита відмова від використання ламп розжарювання. □

Економіка ЄС зросла за рік на понад три відсотки

У липні Евростат оприлюднив дані економічного зростання економіки тринадцяти країн зони євро та вцілому ЄС у першому кварталі 2007 року.

Згідно з цими даними, річний рівень зростання ВВП Європейського Союзу склав у першому кварталі 3,3%. Це на 0,2% менше ніж у четвертому кварталі 2006 року.

Річний рівень зростання ВВП у зоні євро становив у першому кварталі 3,1% — також на 0,2% пункти нижче ніж у попередньому кварталі.

Найдинамічнішими економіками ЄС є латвійська (річний рівень зростання — 11,2%), естонська (9,8%), словацька (9%) та литовська (8%). У зоні євро найкращі справи в Словенії (7,5%).

Найнижчі показники річного зростання ВВП зафіксовано у Франції (1,9%), Італії (2,3%), Данії (2,3%), Нідерландах (2,5%), Угорщині (2,9%) та Сполученому Королівстві (3%).

Для порівняння: у першому кварталі 2007 року річний рівень зростання ВВП США склав 1,9%, Японії — 2,7%. □

Рада і Єврокомісія критикують дії Чехії

Рада міністрів із питань економіки та фінансів Євросоюзу визнала неадекватними дії Чехії зі зменшення дефіциту бюджету. В липні 2004 року у своїх рекомендаціях Рада вже пропонувала Празі вжити низку заходів, які мали призвести до зниження дефіциту бюджету до 5,3% ВВП в 2004 році, 4,7% — в 2005-му, 3,8% — в 2006-му та 3,3% — в 2007 році.

Проте, йдеться в рішеннях Ради, на початку цього року Чехія схвалила нову програму на 2006-2009 роки, якою передбачається зниження дефіциту бюджету до 3,2% ВВП до 2009 року при максимально допустимих в ЄС 3%.

Єврокомісія запропонувала визнати дії Чехії неадекватними ще 30 травня. У висновках Брюсселя також зазначалося, що маючи в 2006 році державний борг лише на рівні 30,6%, Чехія зараз досягла максимально допустимого в ЄС рівня 60%. При тому, що борг може збільшитися ще на два процентних пункти до 2009 року. □

Читайте в наступному номері:

- Про що домовилися на вересневому саміті ЄС–Україна. На знімку: Президент України Віктор Ющенко і Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу спілкувалися в Брюсселі у квітні цього року;
- Як формують бюджет Євросоюзу. На знімку — під час останнього засідання Ради ЄС з економічних та фінансових справ. Комісар ЄС з питань бюджету Далія Грибаускайте (праворуч) і Міністр фінансів Фінляндії Марі Ківіньємі.

Литовська Республіка

До ЄС приєдналася 1 травня 2004 року

Розташована на східному узбережжі Балтійського моря. На півночі межує з Латвією, на південному сході — з Білоруссю, на південному заході — із Польщею та Калінінградською областю Росії.

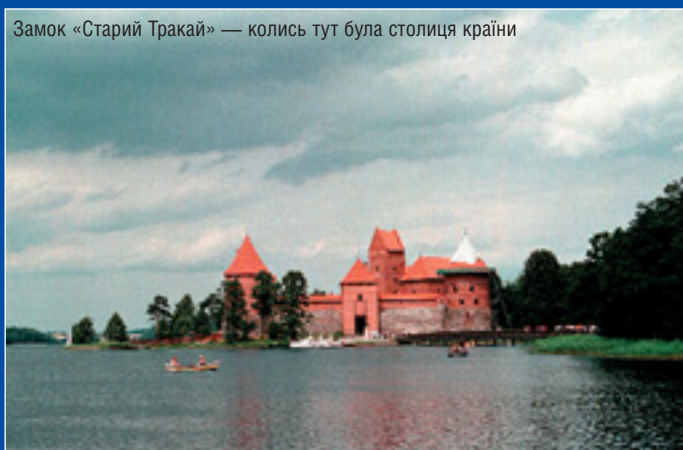
У країні проживає 3,414 млн осіб. Литовці складають 83,45% населення, поляки — 6,74%, росіяни — 6,3%, білоруси — 1,23%. 79% є католиками.

Главою держави є президент. Парламентом — однопалатний Сейм. Виборча система змішана: 71 депутат обирається за мажоритарною системою в одномандатних округах, 70 — за пропорційно-списочною з 5-відсотковим прохідним бар'єром. Термін депутатських повноважень — 4 роки.

Литва — переважно рівнинна країна. Клімат перехідний від морського до континентального. Поля й луки займають 57% території країни, ліси — 30%, болота — 3%. Найбільшими ріками є Нямунас та Неріс. У Литві понад 3 тисячі озер, найбільше з них — Друкшай на кордоні Латвії, Литви й Білорусі.

Знаменита Куронська коса — море й дюни

Замок «Старий Тракай» — колись тут була столиця країни

У центрі другого за величиною міста країни Каунаса

Традиційні литовські вироби на вулицях столиці — Вільнюса

Ринок плетених кошиків у містечку Півашонай